A°. 1850.

Opregte HAARLEMSCHE Dingsdagsche COURANT

van 22 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 19 Januarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] In de volgende week, welligt dingsdag of woensdag, zullen de beraadslagingen van beide de Kamers over de voorgestelde wijzigingen der Constitutie beginnen. Het opmaken van het verslag van de commissie der Tweede-Kamer heeft veel tijd gevorderd, omdat de voorstanders van de streng behoudende partij, de heeren *v. Arnim Boitzenburg*, *Gerlach* en *Hahl*, begrepen, dat hunne denkbeelden niet naar behooren waren ontwikkeld. Het was eene moeijelijke taak voor de bewindslieden, om bemiddelend tusschen het verledene en het toekomende optetreden, en de verschillende meeningen overeentebrengen; — inzonderheid, omdat ook van hunne zijde met de Kroon moest worden onderhandeld, en het ook zijne bezwaren had, om van dien kant opgaven te bekomen, waarvoor zij zich verantwoordelijk konden stellen.

Gedurig is nog van de zijde der Eerste-Kamer met de Kroon onderhandeld over het voorstel van den heer *Camphausen*, waaraan voor het tot stand brengen van een vergelijk zoo veel gewigt wordt gehecht. Zoo men het gerucht kan gelooven, zoude deze voordragt ook bij den heer *v. Bodelschwing* ondersteuning hebben gevonden, welke te dezer zake een bijzonder gehoor bij den Koning heeft gehad.

Aan den anderen kant loopen heden ongunstige geruchten, nopens de vermoedelijke stemming van de meerderheid der Tweede-Kamer, en een daarmede in verband staand ontslag der ministers. Deze geruchten hebben zelfs in den beginne ter beurze eenigen indruk gemaakt. De commissie der Tweede-Kamer heeft de minst beduidende voorstellen aangenomen; — de gewigtigste daarentegen eenvoudig, en zonder eenig bemiddelend voorstel, afgewezen. Mogt nu deze Kamer het eerst beraadslagen, dan zou de uitslag ongunstig kunnen worden, en de Eerste-Kamer schijnt zwarigheid te maken, om de beraadslagingen te openen, inzonderheid betreffende het moeijelijke punt harer inrigting en bestanddeelen. Mogt zij dit bezwaar, uit aanmerking van het hoog gewigt der zaak, ter zijde stellen en de voordragt *Camphausen* met eene groote meerderheid aannemen, dan zoude de zaak ten goede kunnen keeren. Velen vleijen zich, dat de meest invloedrijke leden de verantwoordelijkheid niet op zich zullen willen nemen van de Constitutie des Lands op den tegenwoordigen onzekeren stand te laten, in welken de Koning die gewisselijk niet zoude bezweren, en welligt, vroeg of laat, pogingen zouden worden aangewend, om eene wijziging in een geheel tegenovergestelden zin te bewerken.

FRANKFORT, 17 Januarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] Men verwacht, dat de komst van den *Prins van Pruissen* alhier nog niet spoedig zal plaats hebben, en dat dezelve zal worden uitgesteld tot dat de verwikkelingen, betreffende het garnizoen onzer stad, bepaaldelijk zullen geregeld zijn, hetgeen wel niet zal geschieden, zoo lang de hevige koude hier blijft aanhouden. Men beschouwt het als zeker, dat het battaillon beijersche jagers, 't welk in eene kazerne in Saksenhausen gelegerd is, zal aftrekken, en in dit geval zal dat gebouw betrokken worden door een battaillon oostenrijksche troepen, vermits hetzelve het eigendom is van de duitsche Orde. Tevens zal de vesting Mainz eene versterking van oostenrijksch garnizoen ontvangen; doch het gerucht, dat in het nassausche stadje Höchst eene talrijke bezetting zal worden gelegd, wordt bepaald tegengesproken.

Onze Wetgevende Vergadering zal aanstaanden maandag hare eerste zitting houden. Met gespannen verwachting ziet men de houding te gemoet, welke deze vergadering zal aannemen, ten opzigte van de herziening onzer Constitutie, welke waarschijnlijk aan haar, en niet aan eene nieuwe Constituerende Vergadering, zal opgedragen worden. Het baart over 't algemeen nog al verwondering, dat slechts 6 Israëliten tot leden dier vergadering gekozen zijn. Men schrijft dit hierraan toe, dat de meeste Israëliten hevige democraten zijn, en alzoo, even als deze geheele partij, geen deel aan de verkiezingen genomen hebben. — Daar men algemeen verlangt, dat onze stad tot het duitsch-pruissisch Verbond toetrede, zal de vraag, betreffende het weder opvatten der onderhandelingen over deze zaak met Pruissen, weldra ter tafel worden gebragt.

HAMBURG, 16 Januarij.

Berigten uit Stokholm van den 8sten melden het navolgende: „Gisteren is 's Konings adjudant, graaf *Björnsterna*, ritmeester bij de garde-te-paard, als courier, met depeches voor den zweedschen gezant aan het Hof van Z. M. den Koning der Nederlanden, vertrokken. Hij is daarbij belast met brieven van HH. MM. den Koning en de Koningin, en van den Kroonprins, betreffende de plegtige verloving van den laatstgenoemden Vorst met H. K. H. Prinses *Wilhelmina*, *Frederica*, *Alexandra*, *Anna*, *Louisa van Oranje*, welke brieven de gezant gelast is HH. MM. den Koning en de Koningin en Z. K. H. Prins *Fredrik der Nederlanden* te overhandigen."

VAN DEN RIJN, 20 Januarij.

Men meldt uit Munchen, dat zich, sedert eenige dagen, de hoogleeraar *Forchthammer* daar ter stede bevindt, welke met eene zending derwaarts is belast door de Regering van Holstein. Het doel derzelve is, om de Wetgevende Kamers in Beijeren overtehalen tot het nemen van een besluit, betreffende de sleeswijk-holsteinsche aangelegenheden, waarin het als wenschelijk wordt voorgesteld, om de beslechting der geschillen met Denemarken aan de deensche hertogdommen zelven overtelaten, welke door hun leger van 36,000 man genoegzaam in staat meenen te zijn, om hunne zaak, zonder de tusschenkomst eener vreemde mogendheid, tot eenen gewenschten uitslag te brengen. — Men meent, dat de heer *Forchthammer* kans heeft, om in zijn voornemen te slagen, vermits reeds vele leden van de Kamer der afgevaardigden aan zijn voorstel hunne goedkeuring hebben gehecht.

— De Kamer der afgevaardigden in Hanover heeft in hare zitting van den 18den dezer, met 38 tegen 30 stemmen, verworpen een voorstel van den afgevaardigde *Windthorst*, betreffende de duitsche aangelegenheden, van den navolgenden inhoud: „De Kamers vereenigen zich met het gevoelen der Regering, ten aanzien van de stelling, dat, in de nieuwe duitsche Constitutie, het regtswezen, zoowel tusschen de afzonderlijke Staten onderling, als in die Staten zelven, moet worden geregeld, en dat op dezen grond de instelling van een Bonds-gerigt, welks werking goed zij omschreven, een wezenlijk deel behoort te zijn van het te ontwerpen duitsche staatsverdrag.

„De Kamers vinden er echter bezwaar in, om hare goedkeuring te hechten aan het Bondsgerigt, zoo als dit is zamengesteld, naar aanleiding van het door de hanoversche Regering met Saksen en Pruissen gesloten tractaat van 26 Mei j.l.; maar zij geven als hare meening te kennen, dat zij verlangen, dat de Regering er in moge slagen, om spoedig een geheel onafhankelijk Bonds-gerigt te doen optreden, welks magt behoorlijk zij bepaald en omschreven. Hoewel het reeds van zelf spreekt, dat dit gerigt, als zijnde een integrerend deel van de duitsche Constitutie, op geene andere wijze kan tot stand komen, dan die Constitutie zelve, zoo ontkennen de Wetgevende Kamers niet, dat zij, indien het aannemen eener duitsche Constitutie welligt vertraging mogt ondervinden, het raadzaam achten, dat de duitsche Regeringen zich trachten te verstaan, omtrent het instellen van een zoodanig onafhankelijk Bonds-gerigt. De Wetgevende Kamers vermeenen echter, dat de uitslag der met dit doel aanteknoopen onderhandelingen aan hare goedkeuring behoort onderworpen te worden."

De beraadslagingen over dit voorstel zijn vrij heftig geweest. Ook de minister *Struve* heeft daarover het woord gevoerd, en zijne rede met de navolgende zinsnede besloten: „De hanoversche Kamers zouden eene zware verantwoordelijkheid op zich laden; eene verantwoordelijkheid, welke de geschiedenis zal beoordeelen, indien er, door haar toedoen, geen gerigt bestond, op het oogenblik, dat zij deszelfs beslissing noodig hadden."

— Naar luid van berigten uit Hamburg van den 17den dezer, heeft de burgerij dien dag de voorgestelde wijzigingen van de Constitutie *afgestemd*. De behoudende partij ondergaat door dit besluit eene gevoelige nederlaag.

— Men meldt uit Silezie, dat in den Oder op verscheidene plaatsen ijs-verstoppingen plaats hebben, die men zich vleit met kunstmiddelen te kunnen verbreken. Tot dat einde zijn uit Neisse een officier met 22 pionniers naar Ohlau vertrokken, alwaar een dergelijke ijsdam gevonden wordt.

PARIJS, 18 Januarij.

Heden is in de Wetgevende Vergadering de beraadslaging voortgezet over de wet op het openbaar onderwijs, zoodanig als die door de commissie is gewijzigd, en aan het oordeel der afgevaardigden onderworpen.

De heeren *Cremieux* en *Thiers* hebben daarbij het woord gevoerd. De eerstgenoemde heeft zich inzonderheid toegelegd op het betoog, dat men de zaken wil terugbrengen tot den toestand van voor 1789, en aan de r. k. Kerk hergeven de magt en het gezag, 't welk deze in den Staat, en inzonderheid ten aanzien van het onderwijs, uitoefende. Hij heeft beweerd, dat onder de voornaamste oorzaken der omwenteling in dat tijdperk mogen worden gesteld de gedragingen dergenen, welke destijds met het hoogste gezag in de Kerk bekleed waren, en heeft zich beroepen op het groote aantal leden der geestelijke orden, die het krachtigst hebben medegewerkt tot de bevordering van dien algemeenen ommekeer. Hij heeft zelfs van een beroemden Oratorien gewaagd, die zich op zijn sterfbed eene ode van *Horatius* heeft laten voorlezen.

Hij meende, dat men zich verzekerd kon houden, dat, indien men daaraan toegaf, gelijke oorzaken nu weder gelijke uitwerking zouden hebben; — dat de toegeeflijkheid aan de priesterpartij den oudsten tak der *Bourbons* heeft verjaagd, en dat, van het oogenblik dat het bewind van *Lodewijk Philips* blijken gaf van denzelfden weg te willen bewandelen, ook dit bewind is gevallen, zonder dat iemand zich daarvoor in de bres heeft gesteld. Hij verzette zich tegen de wet, als strekkende om der geestelijkheid een gezag in handen te spelen, 't welk haar niet toekomt, en waarvan zij geen ander dan een gevaarlijk gebruik zou maken; als zich steeds gedragende, als of er slechts ééne Kerk in Frankrijk bestond, en de eeredienst aldaar sedert de groote omwenteling niet was vrij verklaard. — Hij ontkende het beweren, als of de Universiteit het godsdienstig onderrigt, zoo als het behoorde te wezen, van de scholen had verbannen. — In den loop der redevoering van den heer *Cremieux* heeft de heer *Coquerel* te kennen gegeven, dat ook hij tegen de wet, zoodanig als die in beraadslaging was gebragt, zoude spreken en stemmen.

De heer *Thiers* heeft zich beijverd, om de zaak op het constitutioneel grondgebied terugtebrengen, en de Vergadering te doen gevoelen, dat de wet, zooals die daar lag, aan de voorschriften van de Constitutie voldeed, en derhalve aannemelijk was. Naar zijn inzien, behelsde dit voorschrift vrijheid van onderwijs, maar altijd onder toezigt van den Staat. Hij erkende, dat aan de r. kath. geestelijkheid een groot voordeel was verleend, maar vermeende, dat ook van hare zijde iets was toegegeven, 't welk zij onder het vorig bestuur gestreng had vastgehouden; — te weten, het toezigt van den Staat, zelfs in de kleine seminarien. Hij kwam er voor uit, geen voorstander te zijn van de zoo geroemde vrijheid van onderwijs, en 'er zelfs gevaren van te duchten; maar hij verklaarde, dat van het oogenblik dat dit beginsel in de Constitutie was opgenomen, en de geestelijkheid verklaarde zich aan de daaraan verbonden voorwaarden te willen onderwerpen, men aan het constitutionele voorschrift behoorde te gehoorzamen.

Men heeft hem van de linkerzijde te gemoet gevoerd, dat daarover geenszins strijd werd gevoerd, maar wel over de vraag, of het staatkundig was, om der geestelijkheid op nieuw eene belangrijke uitbreiding van gezag in zaken van openbaar onderwijs te verleenen; doch de heer *Thiers* heeft geantwoord, dat, naar zijn inzien, het door hem gekozen standpunt het eenige was, waaruit de zaak behoorde te worden beoordeeld.

Beide de sprekers schijnen hunne aanhangers bijzonder te hebben voldaan, en morgen zullen de beraadslagingen worden vervolgd.

Tusschen de voorstanders van de clericale partij heerscht steeds verschil van gevoelen. Lieden, die aan de gestrenge beginselen van vrijheid in het onderwijs vasthouden, en geheel onafhankelijk van den Staat begeeren te worden, nemen het den heer *de Montalembert* kwalijk, dat hij in dit gewigtig punt schijnt te willen toegeven.

— Het gerucht, als of de generaal *Changarnier* een opvolger zoude bekomen, wordt stellig tegengesproken.

— Door den berigtgever van een der meest gematigde dagbladen wordt van den 10den Januarij uit Rome gemeld, dat wel werd gesproken van den terugkeer des Pauzen naar de romeinsche Staten, maar nog geenszins naar Rome, en dat men het 'er voor hield, dat de Paus welligt zich eerst nog in de nabijheid van Terracina zoude vestigen; ten minste, dat in de nabuurschap dier stad het kasteel van S. Felice van huisraad werd voorzien. — Men scheen te vermoeden, dat, zoo lang de fransche troepen alleen en bij uitsluiting meester bleven van de hoofdstad Rome, de Paus niet ligtelijk in dezelve zou terugkeeren; dat het echter zeer mogelijk was, dat de Kerkvoogd het ongeraden vond, om de provincien, die nog minder dan de genoemde hoofdstad aan het clericaal bewind gehecht waren, van zijne tegenwoordigheid te berooven.

Thans wordt op nieuw verzekerd, dat de Paus werkelijk naar zijne Staten terug zal keeren.

— De beruchte socialistische apostel *Proudhon* houdt zich, gelijk te verwachten was, bezig met de beraadslaging, welke thans over het hooger onderwijs plaats heeft, en verkondigt te dien aanzien, dat de *wijsbegeerte*, na in vroegere eeuwen verlichting te hebben bevorderd, op het oogenblik van hare zegepraal drie duizend jaren achterwaarts is geraakt; dat zij alsnu de gewetens verkoopt tegen klinkende betaling, de vrijheid onder de voeten treedt, en Frankrijk onder haar ijzeren juk doet bukken. Volgens *Proudhon* is de wijsbegeerte thans het monopolie, 't welk vleesch is geworden en den naam draagt van *Universiteit*.

Wat de *godsdienst* aangaat, verklaart *Proudhon*, dat deze sedert twintig jaren de wereld in rep en roer brengt, onder de leus van *vrijheid van onderwijs*; — dat zij het natuurlijke en goddelijke regt heeft geproclameerd; meer boeken en geschriften heeft afgeworpen en verbreid, dan er noodig zijn om het geheele menschdom tot eene nieuwe leer te bekeeren; — dat zij onder haren magtigen ademtogt het zedelijk doodend organismus, genaamd *Universiteit*, heeft bestreden en overheerd, om daarna afstand te doen van haren buit en behaalde voordeelen. *Proudhon* verklaart, dat, even als *de Universiteit*, de godsdienst thans het monopolie is, 't welk vleesch is geworden, doch dat deze laatste den naam heeft aangenomen van *Jesuit*. *Universiteit* en *Jesuit* hebben daarop een verdrag aangegaan, om den buit te deelen en zich elk de helft toeteëigenen *van den menschelijken geest*. Dat verdrag is, volgens *Proudhon*, de thans in beraadslaging gebragte wet.

De schrijvers van het clericale hoofd-organ *l'Univers* vermanen *Proudhon*, om geduld te hebben, vermits het spoedig zal blijken, dat hetgeen hij *verdrag* noemt, indedaad een ernstige strijd is, en er geene magt in de wereld aanwezig is, die verbroedering kan te weeg brengen tusschen de Kerk en de *ongeloovige* wijsbegeerte.

PARIJS, 19 Januarij.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is de algemeene beraadslaging gesloten over de wetsvoordragt betreffende het openbaar onderwijs. De minister *de Parieu* heeft de voordragt verdedigd, en de afgevaardigden aangespoord, namens al de leden van het kabinet, om zich daarmede te vereenigen. De genoemde bewindsman heeft verklaard, dat, volgens zijne innige overtuiging, de wet gunstig zou werken, vermits de opstellers zich rekenschap hadden gegeven van aller belangen en deze zoo veel mogelijk met elkander in overeenstemming hadden gebragt.

Verder heeft de genoemde minister de wet uit een drieledig oogpunt beschouwd, en betoogd, dat noch het grondwettige noch het godsdienstige, noch het staat-

kundige beginsel waren geschonden, of het eene beginsel aan het andere opgeofferd. Ten slotte heeft hij beweerd, dat het noodzakelijk was, om het zedelijke en godsdienstige onderrigt ten spoedigste op vaste grondslagen te vestigen, ten einde de maatschappij, welke thans van alle zijden zoo zeer bedreigd wordt, voor ondergang te vrijwaren. De Bergpartij is den genoemden bewindsman bij herhaling in de rede gevallen.

Nadat de minister *de Parieu* had gesproken, hebben de heeren *Lagarde* en *Coquerel* geprotesteerd tegen de bepalingen der voordragt. De eerste afgevaardigde heeft verklaard, dat hij de voordragt bestreed, omdat de invoering van het door de commissie verlangde stelsel van verzoening en verbroedering eene onmogelijkheid was en de wet van alle zijden tegenwerking zou ondervinden.

De heer *Coquerel* heeft gezegd, dat hij voornemens was geweest om ditmaal reeds tegen de wet te spreken, doch het geduld zijner medeleden niet langer op de proef wilde stellen; — dat hij zich echter voorbehield, om bij de tweede beraadslaging aan te toonen, dat de wets-voordragt onaannemelijk was, vermits zij volstrekt niet was opgesteld in den eenigen waren geest van vrede en vrijheid.

Drarop is gestemd, of men tot de tweede beraadslaging, zijnde de behandeling der afzonderlijke artikelen, zou overgaan; welke vraag bevestigend is beantwoord, en dat wel met de aanzienlijke meerderheid van 455 tegen 187 stemmen. Men had deze uitkomst niet verwacht, en gaat thans de mogelijkheid na, of, bij de aanstaande eindstemming, de meerderheid ten gunste van het ontwerp mede zoo aanzienlijk zal wezen. Algemeen meent men nog, dat dit geenszins het geval zal zijn, en dat de bijvoeging van amendementen velen, die thans vóór de wet hebben gestemd, tot andere gedachten zal brengen. De door den heer *Thiers* uitgesprokene redevoering schijnt grootelijks te hebben bijgedragen tot de aanneming van het voorstel, om tot de tweede beraadslaging overtegaan.

Van eene gematigde zijde betreurt men het, dat de heer *Thiers* zijn talent dienstbaar heeft gemaakt aan eene zaak, die zoo veel bezwaar oplevert, en mede heeft gewerkt tot de waarschijnlijke invoering van een stelsel, waardoor in zake van onderwijs Kerk en Staat van elkander afhankelijk worden gemaakt. Van dien kant wordt opgemerkt, dat die toestand de ergste van alle is, en dat het gouvernement weldra zal bespeuren, dat het zich onoverkomelijke moeijelijkheden heeft voorbereid.

LONDEN, 18 Januarij ('avonds).

Gisteren is een langdurige kabinets-raad gehouden, welken al de ministers hebben bijgewoond.

— Gisteren avond liep hier het gerucht, dat de graaf *van Neuilly* (Koning *Lodewijk Philips*) 's ochtends onverwachts op Claremont overleden was: op goeden grond meent men echter het er voor te kunnen houden, dat dit gerucht geheel onwaar is. Tot gisteren avond 9 ure had de hier wonende lijfarts van den genoemden Vorst, dr. *de Nussy*, welke Z. M. des middags in welstand verlaten had, geen berigt van eenige ongesteldheid van hoogstdenzelven bekomen.

— Verleden donderdag is te Dublin, onder voorzitting van den markies *van Downshire*, eene talrijke en aanzienlijke vergadering gehouden van voorstanders der beschermende regten. Eene groote menigte voorname personen waren daarbij tegenwoordig, onder anderen ook lord *Roden*, die met buitengewone eerbewijzen ontvangen is. Men heeft besloten, een aan de Koningin gerigt adres optemaken, waarin de jammerlijke toestand des lands wordt afgeschilderd, en aangedrongen op maatregelen, om verder verval tegentegaan. Voorts zijn een aantal verklaringen opgemaakt, onder anderen inhoudende: dat de iersche belangen aan die van Groot-Brittannie opgeofferd zijn, en dat het eenige middel van verbetering bestaat in terugkeer tot het beschermende stelsel; — dat de iersche armen-wet verderfelijk voor het land is; — dat de betrekkingen tusschen de land-eigenaars en pachters op beteren voet wettiglijk behooren geregeld te worden; — dat, ingeval niet voldaan mogt worden aan de tegenwoordige vertoogen, H. M. verzocht zal worden, het Parlement te ontbinden.

— Heden middag is hier, in Londen-Tavern, onder voorzitting van den heer *Ch. Gilpin*, eene door het bestuur van het Vrede-genootschap belegde vergadering gehouden, om te handelen over de nieuwe russische leening. De heer *Cobden* heeft in 't breede het woord gevoerd, ten betooge hoofdzakelijk: „ dat die leening niet moet dienen voor het voltooijen van den spoorweg tusschen Petersburg en Moscau, maar om de keizerlijke schatkist, die door den oorlog in Hongarije is uitgeput, weder te vullen; — dat men, door geld aan den Keizer van Rusland voor zoodanig doel te leenen, met de daad de in Hongarije gepleegde daden van geweld en bloedvergieten niet slechts zou goedkeuren, maar verdere handelingen van dien aard en oorlogzuchtige ondernemingen zou aanmoedigen en bevorderen; — dat in 't algemeen geldleeningen ten behoeve van oorlogen, of voor het onderhouden van staande legers, op een verkeerd beginsel rusten en voor de volken nadeelig zijn."

Een voorstel of verklaring in dien geest is zonder tegenspraak door de aanwezigen aangenomen.

— Te Killarney (in Ierland) heeft verleden maandag een vreesselijk voorval plaats gehad. In het armen-werkhuis is des nachts brand ontstaan, en daarbij zijn, van de 162 verpleegden, 29 meisjes en vrouwen op eene jammerlijke wijze omgekomen. Terwijl de deuren van het boven-vertrek, waarin zij vereenigd waren, waren afgesloten, en men niet spoedig genoeg haar te hulp kwam, zijn zij met een brandenden vloer naar beneden gestort. Behalve het opgegeven getal dooden, zijn ettelijke der ongelukkigen zwaar gekwetst.

LONDEN, 19 Januarij ('s avonds).

Overmorgen zal weder een kabinets-raad gehouden worden.

— Met den overlandpost zijn hier berigten uit Bombay van 17 December ontvangen, hoofdzakelijk het volgende inhoudende:

De, volgens de laatste tijdingen, tegen de oproerige volks-stammen in de nabijheid der Khyber-passen afgezondene britsche troepen waren nog werkeloos gebleven, in afwachting van de aankomst van den opperbevelhebber der britsche krijgsmagt, generaal *Ch. Napier*; deze laatste werd omstreeks den 18den bij die troepen verwacht. — De gouverneur-generaal, lord *Dalhousie*, bevond zich sedert het laatst van November te Lahore, doch zou tegen het midden van December zich naar Moultan begeven. — Een der dagbladen meldt, dat eenige der naar de Punjaub bestemde troepen geweigerd hebben de Sutlej overtesteken, tenzij hun dezelfde soldij en behandeling verzekerd worden, welke de nu in dat land aanwezige krijgsmagt geniet.

Te Lahore is op nieuw eene zamenspanning tegen het britsche Bewind ontdekt, waarin, naar men meende, de moeder van den gewezen Koning, ofschoon uit de Punjaub verwijderd en thans vlugtende, de hand had. Ten gevolge van die herhaalde woelingen, werd de gewezen jeugdige Vorst, of Maharajah, onder sterk militair geleide nu naar Futtehghur vervoerd, en zoude *Chuttur Singh*, benevens de overige oproerige hoofden der Sikhs, mede uit de Punjaub verwijderd, en waarschijnlijk te Calcutta in verzekerde bewaring gehouden worden.

De beroemde, bij de verovering van Lahore bemagtigde groote diamant, *Koh-i-noor* genaamd, zal eerlang door den majoor *Edwardes* naar Engeland overgebragt worden en aan H. M. ten geschenke aangeboden worden. Met die gelegenheid heeft men hier te lande ook te verwachten een gedeelte van de bruids-kleederen en sieraden, die bestemd waren voor de bruid van *Chuleep-Sing*, nademaal H. M. verlangd heeft eenige der staattie-kleederen te zien, welke bij de aanzienlijke vrouwen der Sikhs in gebruik zijn.

Uit China is thans berigt ontvangen van den afloop der bekende expeditie tegen de chinesche roovers-vloot van *Shapingtzai*. Door vorige tijdingen, in December jl. ontvangen, wist men, dat een gedeelte van die vloot in de nabijheid van Hong-Kong was vernield; thans wordt gemeld, dat de britsche oorlogsstoombooten *Columbine*, *Fury* en *Phlegeton* een ander gedeelte der magt van die zoo zeer gevreesde zeeschuimers aan den mond der Tonquin-rivier hebben aangetroffen, en 58 hunner schepen, bemand met 3000 schepelingen en voerende 1200 stukken geschut, hebben in brand geschoten en alzoo geheel vernield. Het genoemde opperhoofd der zeeroovers bevond zich bij die schepen, maar is met zes vaartuigen en 400 man ontkomen.

— Hetgeen de heer *Cobden* in de gisteren gehoudene vergadering te berde gebragt heeft tot bestrijding van de russische leening, vindt bij het publiek niet veel bijval, en wordt heden door de meest geachte bladen wederlegd. Ook het ministeriële avondblad, 't welk anders gaarne eene scherpe taal tegen Rusland voert, bestrijdt de heftige uitvallen van den genoemden spreker tegen die mogendheid.

— De weder naar de Noordpool-streken bestemde stoomschepen *Investigator* en *Entreprise* zijn te Plymouth binnengeloopen, om andere werktuigen tot het verbrijzelen van ijs aan boord te nemen, dan waarmede zij te Woolwich voorzien waren. Het voortzetten hunner reis zal daardoor eenigen tijd vertraagd worden.

— De beurs was heden williger. De nieuwe russische leening is met 2½ à 3 pc. premie verhandeld.

BRUSSEL, 19 Januarij.

De algemeene beraadslaging over de begrooting voor het belgische leger is nog niet afgeloopen. De generaal *Chazal*, minister van oorlog, heeft alsnog de deugdelijkheid van de thans bestaande organisatie verdedigd. Ook hij heeft zich ditmaal daarbij op het voorbeeld van Piemont beroepen, en doen opmerken, dat aldaar, na den ongelukkigen uitslag van den laatsten veldtogt, welke eenig en alleen aan *Ramorino* en de onbandige Lombardijers te wijten zoude zijn, de vraag is overwogen, of de organisatie van het leger geene wijziging behoorde te ondergaan, doch dat de meest bekwame militairen daar te lande hadden begrepen, de inrigting onveranderd te moeten laten.

De heer *d'Elhougne* heeft de begrooting bestreden, maar niet onduidelijk te kennen gegeven, dat hij het daarvoor hield, dat zij, met behulp der katholieke partij, zoude worden aangenomen. Dit heeft aan sommige leden aanstoot gegeven, die hebben uitgeroepen, dat zij geenszins als Katholieken, maar als Belgen zouden stemmen. De spreker heeft dit beantwoord, met te zeggen, dat hem dit allezins aangenaam was, maar dat het eene uitzondering op den regel zoude zijn; — dat hij intusschen niemands gevoel wilde kwetsen, en zich zeer vereerd zoude rekenen, indien men hem steeds voor vrijzinnig wilde doen doorgaan.

Hij verklaarde zich tegen eene commissie, maar geenszins tegen een parlementair onderzoek, ten aanzien der vraag, of de tegenwoordige organisatie al of niet behouden moest blijven. De minister *Rogier* heeft verklaard, dat ook een dergelijk besluit het ontslag van het bewind ten gevolge zoude hebben; — dat het leger was geenszins eene katholieke, en ook geenszine eene liberale, maar eene nationale instelling.

De afgevaardigden hebben met eene meerderheid van 30 stemmen besloten, dat de wettelijke organisatie van het leger onveranderd zal blijven. Dit wordt beschouwd als eene goedkeuring der begrooting voor hetzelve, welke alzoo weder voor een jaar zal worden vastgesteld. Het cijfer der tegenstemmers wordt intusschen gaandeweg belangrijker.

'S GRAVENHAGE, 20 Januarij.

De minister van binnenlandsche zaken, gezien art. 4 van Zr. Ms. besluit van den 22sten December 1849 (*St. bl.* no. 64); gelet op de artt. 5 tot en met 9 der wet van den 13den Augustus 1849, tot regeling der toelating en uitzetting van vreemdelingen (*Staatsblad* no. 39), — heeft ter kennisse der gemeentebesturen gebragt, dat met de woorden: *onder overlegging van een paspoort*, aan het slot van voormeld artikel van Zr. Ms. besluit, bedoeld wordt een *bloot vertoon* van de *reis-* en *verblijfpas*, door het hoofd van politie der gemeente aan de grenzen of ter plaatse van eerste aankomst, aan den vreemdeling als bewijs van toelating uitgereikt. Van welk vertoon tevens zal dienen te blijken door een *gezien*, door den ambtenaar van den burgerlijken stand *geparapheerd* of *geteekend*.

— In het jaar 1849 hebben 's Rijks middelen het volgende opgebragt:

Directe belastingen f 19,151,444.97½, dat is f 219,908.94½ meer dan in 1848. In dit meerdere is begrepen f 13,350.19½, voortgevloeid uit de 8 en 10 pc. voor kwade posten op de personele belasting en het regt van patent, over 1848 van de opbrengst gekort. — *In- en uitgaande regten, scheepvaartregten*, enz. f 4,749,043.58½, dat is f 554,164.24½ meer; — *accijnsen* f 19,491,605.64½, dat is f 495,273.37 meer; — *registratie, zegel*, enz. f 8,719,491.09½, dat is f 768,248.24 minder; — *regt van waarborg op goud. en zilv. werken* f 142,813.37½, dat is f 12,158.49½ meer; — *posterijen* f 1,350,553.11½, dat is f 16,884.61½ minder; — *loterij* f 424,859.50, dat is f 33,840 meer. — De geheele opbrengst is geweest f 54,029,811.29, dat is f 530,212.20 meer dan in 1848.

'S GRAVENHAGE, 21 Januarij.

Gisteren avond zijn HH. MM. de Koning en de Koningin van het kasteel van Biljoen alhier teruggekomen.

HAARLEM, 20 Januarij.

De Prov. Staten van Limburg zijn den 17den en 18den dezer buitengewoon vergaderd geweest, om te beraadslagen over het al of niet behouden van de districts-commissarissen op kosten der provincie. Met algemeene stemmen is besloten, om die beambten *niet* op kosten der provincie te behouden.

— De heden ontvangene *Javasche Couranten*, loopende tot 28 November j. l., melden, dat Z. Exc. de gouverneur-generaal, na den 20sten October te Soerabaija te zijn aangekomen, eenige dagen later ongesteld is geworden, zoo dat hij zijne kamer had moeten houden, en had afgezien van de voorgenomene bezoek-reis naar de Vorsten van Madura. Volgens de laatste berigten, van 22 November, was Z. Exc. zoodanig in beterschap toegenomen, dat de terugreis naar Batavia op den 25sten dier maand bepaald was.

De vice-admiraal *J. P. Machielsen*, bevelhebber van de zeemagt in Oost-Indie, is den 15den November overleden. De kapitein ter zee *Ferguson* was voorloopig met het bevel belast.

Het gedeelte der bezetting en van het materiëel, hetwelk nog in de redoute van Beliling was achtergebleven, was den 1sten Nov. te Soerabaija aangekomen.

Volgens berigten van Palembang van 15 Nov., waren, na de vermeestering van al de vijandelijke sterkten, de operatien in de in opstand geweest zijnde Margas Adjie en Boeai Roendjong afgeloopen. Het was niet raadzaam geacht dezelve voortgezetten tot de Makakaoe en de Kisam, omdat voor het oprukken naar die streken een beter jaargetijde afgewacht moest worden. De bevolking van de in opstand geweest zijnde districten was nagenoeg geheel teruggekeerd en hield zich bezig met den veldarbeid en het herstellen der wegen.

De onvoorwaardelijke onderwerping van de bevolking en mindere hoofden, die aan den opstand in de Kommering Hoeloe hadden deelgenomen, was aangenomen, en het civiel bestuur wendde nog slechts middelen aan, om de voortvlugtige werkelijke hoofden van den opstand in handen te krijgen.

HAARLEM, 21 Januarij.

Aan de gisteren ontvangene *Javasche-Couranten* ontleenen wij nog het volgende:

In den nacht van 1 op 2 November is, vermoedelijk door onvoorzigtigheid, brand ontstaan op den bazaar te Bekassie, in de Bataviasche ommelanden, waardoor 36 woningen in de asch gelegd zijn. — Den 24sten October zijn in eene dessa van het district Jengallo, residentie Soerabaya, 85 bamboezen woningen verbrand; de daarbij geleden schade wordt op f 16000 begroot. — In den nacht van 26 Oct. heeft in het chinesche kamp te Parakan (residentie Kadoe) een brand 58 huizen vernield. Deze laatste brand wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven; het schijnt, dat men de chinesche bewoners, welke te dier tijde ruim van geld en goederen voorzien waren, in de verwarring heeft willen berooven. Er waren maatregelen genomen, om de daders optesporen.

Berigten uit de residentie Kadoe melden, dat de schade, aldaar geleden door de op den 14den September jl. plaats gehad hebbende uitbarsting van den berg Merapi, van minder belang is geweest dan men aanvankelijk vreesde, waartoe de omstandigheid, dat weinig tijd na de uitbarsting eenige regenbuijen de gewassen van de op dezelve gevallen fijne asch gezuiverd hebben, veel heeft bijgedragen; het getal gebouwen, in die residentie ingestort, bedraagt, volgens opgave van het inlandsch bestuur, 836, doch de meesten derzelven zijn van kleinen omvang en geringe waarde, en velen waren reeds weder opgerigt; ongeveer 650 inboorlingen hadden in de eerste ontsteltenis hunne woonplaatsen verlaten, doch de meesten zijn sedert teruggekeerd; de nog afwezigen worden veelal teruggehouden door behoefte aan voeder voor hun vee: in hetwelk zij beter kunnen voorzien op de plaatsen, alwaar zij zich nu nog ophouden.

In het jaar 1849 zijn te Schoonhoven geboren 81 kinderen, overleden 141 personen, gehuwd 15 paren.

— In de eerste zes maanden van 1849 heeft de gouddelving in het Oural-gebergte opgeleverd eene waarde van ruim twee en een half millioen guldens voor het russische gouvernement, en bijna vijf millioen voor bijzondere maatschappijen of personen. De geheele opbrengst is bijna 2½ mill. meer geweest dan in de laatste helft van 1848. Ook de platina-mijnen hebben meer opgeleverd.

— In het jaar 1849 zijn te Sneek aan de stads-waag, op de wekelijksche marktdagen, gewogen 54,528 kwart-tonnen boter. De geringste hoeveelheid had men op 20 Febr., namelijk 319 4den, prijs f 46.50, zijnde het hoogst; de grootste hoeveelheid op 22 Mei, namelijk 1801 4den, prijs f 24, zijnde het laagst.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 21 Januarij. Den 19den en 20sten dezer is in Texel niets gepasseerd; de wind o. z. o. en o.

Den 15den dezer is te Penzance lek en met andere schade binnengeloopen het schip *Echo*, kapt. Schill, van Suriname naar Amsterdam; moest lossen.

Den 16den dezer is te Kingstown, Dublin, binnengeloopen het schip *Roding*, kapt. King, van Rotterdam naar Leverpool.

Te Helvoet en Brielle niets gepasseerd.

Te Batavia zijn aangekomen de schepen *Harmonie*, kapt. Bouma van Rotterdam, laatst van Macassar, *Stad Schiedam*, kapt. Andriessen, *Albrecht Beyling*, kapt. van den Erve en *Maasstroom*, kapt. Kaleshoek, alle 3 van Rotterdam, *van Galen*, kapt. Dekker Nz. van Newjork, *Jan Pietersz. Koen*, kapt. van der Plas, *Christophorus Columbus*, kapt. Welger, *Philips van Marnix*, kapt. van Duyn, *Lewe van Nyenstein*, kapt. Borchers, *Doggersbank*, kapt. Kerkhoven, *Petrus*, kapt. Stokvliet, *Admiraal Piet Hein*, kapt. van der Linden, *Mathilda*, kapt. Wriborg, *Elisabeth Anthonia*, kapt. Veenstra, *Dionysia Catharina*, kapt. Arenspoot en *Prins Hendrik*, kapt. Goedkoop, alle 11 van Amsterdam, *drie Maria's*, kapt. Verbeek van China en *Johannes Marinus*, kapt. van Delft Cz. van Manilla. Te Gibraltar van Gelderen; te Lisbon Vink, beide van Vlaardingen en Hanssens van Londen. Te Leverpool Miskelty van Amsterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

21 *Januarij* 1850. — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	55¼	½	55⅜
〃 〃	3	〃	64¼	¾	64 7/16
〃 〃	4	〃	84½	85	84¾
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	85¼	½	85⅜
Handelmaatschappij . . .	4½	〃	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	〃	83½	84	83⅜
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	87¾	88¼	88
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	54	¼	54⅛
〃 . . .	5	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	104¾	105	104⅞
〃 〃 1828/1829,	5	〃	104	½	104⅛
Certificat. 〃 1831/1833,	5	〃	—	—	—
〃 〃 1840. . . .	4	〃	85	¼	85⅛
〃 bij Stieglitz . .	4	〃	83½	84¼	84
〃 〃 〃 N. .	4	〃	83	¼	84⅛
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	65¾	66¼	65⅞
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	141	142	—
Obligatien	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	〃	12½	13	12¾
〃 〃 £ 510,	5	〃	12¾	13	12 15/16
〃 Onb. Stukk.	5	〃	12	½	—
Obligatien	3	〃	37½	¾	—
〃 Binnenl.	3	〃	29	½	29 3/16
Passieve			—	—	—
Ardoin Coupon			8¼	9¼	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metalliek . .	5	〃	81¾	82½	82¼
〃 〃 N. . .	5	〃	86½	87	86¾
〃 〃 . .	2½	〃	43	½	43¼
BELGIE, Cert. W. Schuld. . .	2½	〃	—	—	—
Banc. Belge			47½	48	—
Rothschild, ...	2½	pct.	47¾	48	47 15/16
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	—	—	—
〃 〃 £ 200	5	〃	87¾	88½	—
PORTUGAL, te Londen. . . .	4	〃	35¼	36¼	36
〃 〃 . . .	4	〃	36¾	37¾	37⅜
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1822, thans . .	4	〃	66¾	68¼	68
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	〃	29¾	30½	—
GRENADA, Obligatien.	1¼	〃	17	¾	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	〃	28¾	29¼	28 15/16
N.-AMERICA, Amerik. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 106. Rusland certific. administr. te Londen 5 pc. 100½ à 101. Griekenland oblig. 1825 5 pc. 5 à ½. Peru geldl. uitges. 24¼. Columbia Equador 3⅛. Beleening 2½; dito prolongatie 2½. Nederl. Bank-actien 151¾, 152¼ à 152. Nieuwe 4½ pc. Russen 94¼, 95 à 94¾.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*

J. BRASKAMP, *Pres.*

De binnenl. fondsen zijn heden nagenoeg als zaturdag gebleven. Van buitenl. fondsen waren Belgen vast. Spanjaarden, bij eenigen handel, prijshoudende. Portugezen tot hoogere coursen gevraagd. Russen onveranderd. Oostenrijksche fondsen prijshoudende. Fransche fondsen gezocht. Peruanen merkelijk hooger. Mexicanen en Venezuela gezocht.

MADRID, 12 Januarij. De 5 pc. 12 5/16; 3 pc. 28 13/16 à 15/16.

BERLIJN, 19 Januarij. De 3½ pc. Schuldbr. 88.

FRANKFORT, 17 Januarij. De 5 pc. Metall. 86; dito 2½ pc. 45⅜. De 2½ pc. Ned. 55⅜. De 3 pc. Spaansche binnenl. 29⅜.

LONDEN, 19 Januarij. De 3 pc. gecons. reac. 96¾ à ⅞. Spanje 19⅛, en 36¾. Mexico 30¼ à ⅜. Peru 69½. Guatemala 32.

PARIJS, 18 Januarij. De 5 pc. cont. en ult. 93,95. De 3 pc. cont. 57,45; ult. 57,55. Bank-actien 2370. Napels 92,50. De 3 pc. Spaansche binnenl. 28⅞.

ANTWERPEN, 19 Januarij. De 5 pc. Spanje 12⅜; 3 pc. binnenl. 29 3/16.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 Januarij. Granen tot vorige prijzen weinig in omgegaan; 131 ℔ w. b. Pools. *tarwe f* 290; 96 ℔ Vriess. winter *garst f* 94. — Van *Boekweit* werd heden verkocht: 120 ℔ Gooijs. *f* 151; 119 ℔ puike j. Holsteins. *f* 138.

AMSTERDAM, 21 Januarij. *Raapolie* williger, ord. *f* 46; vliegend *f* 45; op levering mede williger; p° Mei *f* 42¾ à *f* 43; p° Sept. en Oct. *f* 36¾. *Lijnolie* ordin. *f* 32; vliegend *f* 31. *Henepolie* ordinair *f* 37½.

LEIJDEN, 19 Januarij. Oude witte *tarwe f* 8,50 à *f* 8. Nieuwe *tarwe f* 8 à *f* 7,50. Oude *rogge f* 5,20 à *f* 5. Nieuwe *rogge f* 5 à *f* 4,70. *Gerst f* 3,80 à *f* 3,50. *Haver f* 3 à *f* 2,70. *Paardenboonen f* 4,50 à *f* 4,20. *Duivenboonen f* 5 à *f* 4,70.

LONDEN, 18 Januarij. De graanprijzen over 't algemeen als voren, met weinig handel. De stemming der markt vas echter flaauwer.

Boter aan de Waag te Leijden, 19 Januarij. Van *f* 26 à *f* 29.

210de STAATS LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

1ste Lijst. N°. 4626, een prijs van *f* 5000. N°. 16160, 18823 en 7315, ieder een prijs van *f* 1000.

NB. De prijs van **f 5000** is gevallen in de collekte van den heer *C. D. Huët*, te Haarlem.

[In het doodberigt, geplaatst den 9den, 10den en 11den Januarij, staat: *Tietje Snaak*, weduwe den heer *Gerrit Soutendijk Fz.*; moet zijn: *Teetje Snaak*, weduwe den heer *Gerrit Soutendijk Tz.*

*** WAARDE LANDGENOOTEN!

Eiland URK, 16 Januarij 1850. Uwe liefdadigheid wordt ingeroepen over deze gemeente. Zij heeft het bang; de nood is hoog gestegen. Ruim heeft zij in den afgeloopen zomer deel gehad aan de toen heerschende ziekte, waardoor alle werkzaamheden en verdiensten werden gestremd. De vischvangst viel in het najaar zeer ongelukkig uit; de vroeg invallende winter en nu zoo nijpende koude voeren de behoeften ten top en zij, die anders de hand openden, zijn nu van de eerste noodwendigheden des levens verstoken.

Naast God is het oog dezer gemeente op uwe liefdadigheid gevestigd.

Op verzoek der gemeente en in naam des kerkeraads,

J. P. VAN HALL, Predikant.

De ondergeteekenden zullen zich volgaarne met de ontvangst der liefdegiften belasten: *J. P. van Hall*, Predikant; *L. Vis*, Onderwijzer; *A. Hakfoort*, Diaken; alsmede, op verzoek, aan het bureau der *Kamper Courant.*

De uitgevers der *Haarlemsche Courant* zullen zich, op daartoe gedaan verzoek, mede met het ontvangen en overmaken van giften belasten.

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie geeft bij deze, op last van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, aan de daarbij belanghebbenden te kennen, dat in de voorwaarden, waarop door haar den 11den Februarij e. k. de levering van *Koper* in Bladen, *Boutkoper*, *enz.*, uitmakende het 3de Perceel, zal worden aanbesteed, in zoo verre eene wijziging gebragt is, dat het te leveren Koper ook van vreemde oorsprong en bewerking zal mogen zijn, doch dat, ten behoeve der inlands gevestigde Koperpletterijen, aan dat Koper de voorkeur zal gegeven worden, hetwelk met Certificaat van oorsprong geleverd wordt, wanneer de opgegeven prijs niet meer dan 1 pCt hooger komt te staan dan dien, waarvoor men zal aanbieden buitenlands bewerkt Koper te leveren. In de Inschrijving-Biljetten zal dus melding dienen te worden gemaakt, of men al, dan niet, met voldoend Certificaat van oorsprong wenscht te leveren.

Amsterdam, 21 *Januarij* 1850.

VAN DER OUDERMEULEN, Pr.
TOLLENAAR, Secr.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen ZOON Vrouwe *M. S. VAN VRIJBERGHE*, geliefde Echtgenoote van W. C. DE CRANE.
ZIERIKZEE, 15 Januarij 1850.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *L. A. COLLARD*, geliefde Echtgenoote van
HAREN, H. K. ROESSINGH,
16 Januarij 1850. Pred.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON Vrouwe *C. J. DE BEAUFORT*, geb. *VAN EYSINGA.*
UTRECHT, den 16den Januarij 1850.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, *JOHANNA ELBERTA EBBINK*, beviel heden van eenen ZOON.
VALBURG, M. D. VAN OTTERLOO.
den 16den Januarij 1850.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, *JOHANNA HENDRIKA KLUMPES*, beviel heden voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON.
G. J. A. VAN TUSSENBROEK.
ABCOUDE, den 16den Januarij 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *G. E. DIEDERIKS*, geliefde Echtgenoot van
SCHERMERHORN, P. HERINGA VAN LON,
16 Januarij 1850. Chirurgijn en Vroedmeester.

*** VLISSINGEN, den 17den Januarij 1850. Door Gods goedheid beviel heden van een' welgeschapen ZOON *M. A. VAN VEERSSEN*, hartelijk geliefde Echtgenoot van F. H. L. VAN GLANSBEEK, Kapitein der Artillerie. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON *ELEONORE M. W. VIELHABER*, Echtgenoot van
RUHRORT, J. C. VAN ESSEN.
17 Januarij 1850.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *CORNELIA VAN DE KOPPEL*, Echtgenoote van D. VAN DE KOPPEL.
EMMIKHOVEN, 17 Januarij 1850.
Eenige kennisgeving.

*** TERBORGH, den 18den Januarij 1850. Heden beviel van een' ZOON de Hoog-Wel-Geborene Jonkvrouwe *C. H. VON WEILER TOT POELWIJK*, geliefde Echtgenoot van
Mr. R. J. DE NERÉE TOT BABBERICH.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *M. G. VAN HEEK*, geliefde Echtgenoote van
ENSCHEDE, A. LEDEBOER.
18 Januarij 1850.

*** BEVERWIJK, 18 Januarij 1850. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *H. M. LIJNSLAGER*, veel geliefde Echtgenoot van H. D. SLUITER.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *G. STROINK*, geliefde Echtgenoot van J. JORDAAN.
ENSCHEDE, 19 Januarij 1850.

*** Heden verloste, door Gods goedheid, van eene welgeschapene DOCHTER *D. F. ECKSTEIN*, hartelijk geliefde Echtgenoot van C. F. QUIEN.
AMSTERDAM, den 19den Januarij 1850.

*** Heden overleed, na eene langdurende ziekte, in den ouderdom van ruim 41 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, D. LUESSEN, in leven 1e Luitt. Kwartierm. bij het 6e Regt. Inf., mij nalatende vijf Kinderen, te jong hun verlies te kunnen beseffen.
BRESKENS, E. C. L. KOENEN,
15 Januarij 1850. Wed. *Luessen.*
Eenigste kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van ruim 93 jaren, onze hooggeachte Schoon-Zuster en Tante, Mejufvrouw ARNOLDA VAN HOLST.
RHENEN, *Uit aller naam*,
15 Januarij 1850. De Wed. H. G. VAN HOLST,
Eenige kennisgeving. VAN OZENBRUGGE.

*** Op heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Geboren Heer LEONARD VAN DER GRONDEN.
UTRECHT, A. W. F. RONSTORFF,
15 Januarij 1850. Wed. *L. van der Gronden.*

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, mijn veel geliefde Echtgenoot, de Heer H. COOPS, in den ouderdom van 63 jaren, aan een kortstondig, doch zacht lijden.

NB. Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen en verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

De Affaire zal door de Weduwe op denzelfden voet gecontinueerd worden. Wed. H. COOPS,
ZUTPHEN, LIJTGEM.
den 16den Januarij 1850.

*** Heden behaagde het der Voorzienigheid, mijnen onvergetelijken Echtgenoot, den Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer J. BOLDINGH, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw en Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier, in den krachtvollen leeftijd van bijna 45 jaren, van mijne zijde wegtenemen. Bij het weemoedig aandenken aan eene 14jarige gelukkige Echtverbintenis laat hij mij een éénig Kind na, te jong om al het smartelijke van dit verlies te beseffen. W. C. C. BEST,
ALKMAAR, Wed. *J. Boldingh.*
16 Januarij 1850.

*** Heden overleed, na eene langdurige ziekte, tot innige droefheid van ons en onze Kinderen, onze geliefde derde Zoon, WILLEM, in den ouderdom van 25 jaren en 6 maanden. B. J. WERNINK.
DEVENTER, M. WERNINK,
17 Januarij 1850. geb. CRAMER.

*** Te ZUTPHEN overleed den 17den Januarij 1850, in den ouderdom van bijna 91 jaren, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer AARNOUT VAN DER DUIJN, gepensioneerd Majoor der Kavallerie.

*** Heden overleed de jongste onzer Lievelingen, ELISABET CORNELIA, in den jeugdigen leeftijd van circa vier maanden. T. P. VAN DEN BERGH.
UTRECHT, J. P. C. VAN DEN BERGH,
17 Januarij 1850. VAN DE VEN.

*** Heden overleed onze Vader, CASPER JOHAN WENCKEBACH. EMILIE WENCKEBACH,
'sHAGE, EDUARD WENCKEBACH,
17 Januarij 1850. *mede namens onze Zusters.*
Eenigste kennisgeving, zoo in als buiten de Stad.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne eenige Dochter, JANNETJE, in den ouderdom van 22 jaren en 9 maanden. P. LATENSTEIN.
ZAANDAM, den 18den Januarij 1850.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer THOMAS JACOB ZEEMAN, Oud-Ambtenaar bij het Ministerie van Financiën, in den ouderdom van 77 jaren. S. VAN 'T SANT,
'sHAGE, Weduwe *T. J. Zeeman.*
19 Januarij 1850.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, mij, bij het overlijden mijner dierbare Echtgenoote betoond, betuig ik, bij deze, ook namens mijne Kinderen en verdere Betrekkingen, mijnen hartelijken dank.
J. GELDORP.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den ondergeteekende gelieve daarvan opgave of betaling te doen aan hem zelven, vóór den 1sten Februarij aanstaande. JAN WASMOETH.
Zaandam (*Oostzijde*).

*** G. LUYMES, Apotheker te Alkmaar, verlangt met p°. Mei aanstaande: Een BEDIENDE, bij voorkeur geëxamineerd en van de Protestantsche Godsdienst Brieven *franco.*

*** Op een uitgebreid en werkzaam, nabij den Rijn-Spoorweg gelegen Kantoor van 's Rijks Belastingen is, tegen zeer billijke schadeloosstelling voor Kost en Inwoning, gelegenheid om een' JONGELING van de Herv. Godsdienst in genoemd vak opteleiden. Adres *franco* Brieven, onder Letter W, bij den Boekhandelaar JB. DETMAR, te Veenendaal.

*** Wordt verlangd, om dadelijk in dienst te treden: Een GOUDSMIDS-KNECHT, zijn vak goed verstaan de, grondig ervaren in het Cantiljewerk en voorzien van goede getuigschriften. Het Salaris zal geëvenredigd zijn aan de bekwaamheden. Nadere informatiën te bekomen, met *franco* Brieven, bij den Heer JS. DUGARDIJN, Goud- en Zilversmid, aan het Groote Noord te Hoorn.

*** BOEKDRUKKERS.

J. F. THIEME, te Nijmegen, wenscht spoedig in dienst te nemen: Een LETTERZETTER en BOEKDRUKKER, beide van de *Protestantsche* Godsdienst, *ongehuwd* en van *bekwaamheid*, *trouw* en *gedrag* goede getuigschriften kunnende overzenden, bij *franco* Brieven.

*** AAN HEEREN BURGEMEESTERS.

Eene Protestantsche Jufvrouw, geëxamineerd in de Fransche, Hoogduitsche en Hollandsche Talen, Geschiedenis en Aardrijkskunde, ervaren in Onderwijs- en Opvoedkunde, tevens onderrigt kunnende geven in alle Vrouwelijke Handwerken van nut en smaak, wenschte in onderhandeling te treden met het Gemeente-Bestuur van een Dorp of eene kleine Stad, Prov. *Utrecht*, *Gelderland* of *Noord-Braband*, ten einde aldaar eene KOSTSCHOOL VOOR JONGE JUFVROUWEN optergten.

Heeren *Burgemeesters*, hierop reflecterende, worden vriendelijk verzocht hunne Brieven zoo spoedig mogelijk *franco* in te zenden, onder Lett. D., aan den Boekhandelaar C. BIELEVELT, op de Voorstraat te Utrecht.

*** *C. G. CRAMER*, *à Jutphaas*, *demande pour son Institution un PRÉCEPTEUR*, *qui ait les talens requis pour seconder dans les différentes branches d'instruction. Les honoraires sont 300 fl. Lettres affranchies*, *ou plutôt en personnes*, *au susdit Instituteur.*

*** De ondergeteekenden, Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Huizum, hebben in de Kerk aldaar een NIEUW ORGEL doen vervaardigen, hetwelk, na examinatie, bevonden is geworden door welluidendheid van toon, deugdelijkheid en netheid van bewerking en een fraai voorkomen zich te onderscheiden. Zij geven mitsdien bij deze openlijk getuigenis van hunne tevredenheid over de wijze, waarop dit werk door de Heeren L. VAN DAM en ZONEN, Orgelmakers te Leeuwarden, is bearbeid geworden en vinden zich verpligt de genoemde Heeren, die den naam van hunne lang met lof bekende Firma ook hierin bij vernieuwing gehandhaafd hebben, aan andere Kerkvoogden aan te bevelen.

Kerkvoogden voornoemd,
Huizum, R. DIJKSTRA.
den 10*den Januarij* 1850. F. DE HAAN.
J. ALBARDA Hz.

*** *Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van* OEGSTen POELGEEST *zijn* voornemens op den 31sten Januarij 1850, des morgens om 11 ure, in het openbaar aantebesteden, onder nadere approbatie, in het Logement *de Roode Leeuw*, aldaar: De te makene Reparatie aan de PASTORIE, waarvan Bestek en Teekening zullen liggen in *de Roode Leeuw* en te Leyden in *de Nieuwe Tuin*, aan de Beestenmarkt, en waarvan aanwijzing zal geschieden den 29sten Januarij, des morgens om 10 ure.

*** LANDBOUWERS

kunnen, op nader te bepalen voorwaarden, kennis bekomen, om zich zelve voortdurend de zoogenaamde *Americaansche Mest* te bereiden, op eene zeer gemakkelijke en minst-kostbare wijs. Om nader inlichting, alsmede om monsters, kan men zich aanmelden, met *franco* Brief, gemerkt *Landbouw*, bij den Heer W. J. THIEME, te Zutphen.

*** **RIJPE ANANASSEN,**
schoon van Plant en Vrucht, zijn te bekomen op den Huize *Drievliet*, onder Rijswijk. Adres met *gefrankeerde* Brieven, Lett. V. H., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

*** **UITNOODIGING,**
aan alle **MAATSCHAPPIJEN en VEREENIGINGEN**, mitsgaders aan alle Beoefenaren en Voorstanders van **KUNST en LETTERKUNDE**, aan alle Kunsthandelaren en verdere belanghebbenden, om *Programma's*, *Prijsuitschrijvingen*, *Verslagen*, *Aankondigingen*, *Berigten*, *enz.*, steeds *vrachtvrij* in te zenden aan den ondergeteekende, Uitgever van de Kunstkronijk, zullende een en ander, door middel van dit Tijdschrift, gratis worden gepubliceerd. K. FUHRI.
's Gravenhage, 18 *Januarij* 1850.

*** **Te HUUR, tegen 1°. Mei e. k.,**
in het aangename, zoo uitstekend fraai gelegen Dorp Beek, bij Nijmegen: Een zeer logeabel HEERENHUIS, met annexen TUIN met voordeelige Vruchtboomen, het Huis voorzien van 3 Beneden-, 3 Bovenkamers en verdere Appartementen, Keuken, Kelder en de noodige Gemakken, aan den Straatweg, op het beste gedeelte. Informatie bij den Uitgever der *Provinciale Geldersche* en *Nijmeegsche Courant*, te Nijmegen, Lett. R. Brieven *franco*.

*** **TE HUUR,**
tegen primo Mei: Een ruim, droog en voor weinige jaren nieuw gebouwd HUIS, bevattende vijf behangene Kamers, met Stalling voor 2 Paarden en 5 Koeijen, benevens TUIN en BOOMGAARD, gelegen in eene schoone landstreek der Provincie Gelderland, aan een' Grindweg, in de nabijheid eener volkrijke Stad. Informatiën te bekomen bij den Boekhandelaar B. J. BEUNK, te Deventer, met *franco* Brieven, onder Letter M.

*** **UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:**
Een net betimmerd HEEREN-HUIS, met grooten TUIN, te Vreeswijk, anders genaamd de Vaart, in het Dorp, aan den Straatweg, voorzien van vijf Kamers, Keuken, Kelder en Zolder; te aanvaarden 1 Mei 1850 of eerder. Te bevragen bij den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht. Brieven *franco*.

*** **UIT DE HAND TE KOOP,**
door gevorderde jaren: Een wel ter nering staand WINKELHUIS, met daar naast staand, hecht en sterk PAKHUIS, zijnde eene *Smeersmelterij en Kaarsenmakerij*, met twee koperen Ketels en alle Gereedschappen, benevens de daarbij zijnde Pakhuizen, tot Berging; in een en ander is de Affaire in Huiden, Smeer en Kaarsen, sedert onheugelijke jaren, met goed succes uitgeoefend; het is gelegen op den besten stand der Stad Hoorn. Inmiddels zijn deze Percelen ook ieder afzonderlijk te Koop. Informatiën bij den Boekhandelaar P. J. PERSIJN, te Hoorn, onder Letters W. K. Brieven *franco*.

*** **UIT DE HAND TE KOOP.**
Door vergevorderde jaren biedt een Geneesheer ten plattenlande zijne welbeklante PRAKTIJK en goed voorziene APOTHEEK, op zeer aannemelijke voorwaarden, te KOOP aan; dezelve is gelegen in een der aangenaamste oorden van Gelderland en levert een goed bestaan op voor een' Medicinae-Doctor of Plattelands-Geneesheer. Adres, *franco* Brieven, onder Letters A. B., bij den Boekhandelaar J. D. NOLET, te Utrecht.

*** TE KOOP: Een NIEUW NARRENTUIG en HOOFDSTEL, bij M. DIJKMAN, Mr. Zadelmaker te Bloemendaal.

*** **MANUFACTUURWINKEL TE KOOP.**
Uithoofde van bijzondere omstandigheden wordt in eene Stad in Zuid-Holland ter overneming aangeboden: Een welbeklante, sedert meer dan veertig jaren bestaan hebbende WINKEL in *Manufacturen*, die een goed bestaan oplevert en voor uitbreiding vatbaar is. Het Huis daarbij te Koop. Men gelieve zich met *franco* Brieven, onder Lr. P, te vervoegen in den Kantoor-Boekwinkel van de Wed. I. ELLERMAN, Beursteeg, N°. 112, te Amsterdam.

Op Woensdag den 30sten Januarij 1850, des middags precies ten 12 ure, zal te IJsselstein, in het Logement *de Moriaan*, ten gevolge van overlijden, in het openbaar worden verkocht: Een kapitale, geheel van Steen gebouwden en goed onderhouden WIND-KORENMOLEN, met ruime en nette Woning daaronder, afzonderlijk staande KOEPEL en PAKHUIS, groote WERF en omstreeks 13 Roeden TUINGROND; alles staande bij en aan elkander, binnen de Stad IJsselstein, op den Wal en den Stads-Singel. De Gemeente IJsselstein, binnen welke geen andere Korenmolens gevonden worden, telt eene bevolking van circa 3400 Zielen en is op geringen afstand belend door de Gemeenten Jutphaas, Benschop en Lopiker-Capel, ten gevolge waarvan de gemelde Molen, sints onheugelijke jaren, een ruim bestaan heeft opgeleverd.
Te aanvaarden 1 Mei 1850.
Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris H. D. G. A. IMMINK, te IJsselstein.

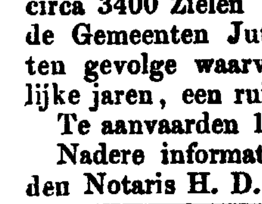

Op Maandag den 18den Februarij 1850 des voormiddags ten 11 ure, zullen (ingevolge bekomene magtiging der Arrondissements-Regtbank te Utrecht), in *het Brughuis* te Jutphaas, in het openbaar worden verkocht de volgende Percelen ONROERENDE GOEDEREN:

NOMMER 1.

De BUITENPLAATS genaamd *VOORZORG*, zeer aangenaam gelegen op één uur afstands van Utrecht, aan den Straatweg op Gorinchem, langs den Vuurschen Rhijn en aan den Yssel, onder de Gemeente Jutphaas, bij den Doorslag, bestaande in: Een kapitaal en goed onderhouden dubbel Heeren-Huis, een riant uitzigt hebbende, waarin acht Kamers, twee Keukens, drooge Kelder, ruime Zolder en Vlieringen, alles zeer logeabel ingerigt; een groot Koetshuis, met Tuigkamer, Paarden- en Koestallingen, Mangelkamer, Waschhuis en Bergplaatsen voor Brandstoffen.

Een kapitaal GEBOUW, ingerigt tot eenen *Stoom-Oliemolen*, met afzonderlijk staande Schoorsteen, in anno 1849 nieuw gebouwd, met de daartoe behoorende STOOMMACHINE van 14 Paardenkracht en de vaste en losse GEREEDSCHAPPEN.
Drie nieuwgebouwde ARBEIDERS-WONINGEN.
Een groote TUIN, voor en achter de Woonhuizing, met Wandelbosch; alles smaakvol aangelegd, en eindelijk een grooten BOOMGAARD daarnevens.
Te zamen groot 1 Bunder, 13 Roeden.
Te aanvaarden 1 Mei 1850 en gedeeltelijk vroeger.

NOMMER 2.

Een kapitale, in anno 1847 nieuw herbouwde WINDOLIEMOLEN, met annex PAKHUIS en WERF en al de daartoe behoorende losse en vaste GEREEDSCHAPPEN; staande achter het eerste Perceel, aan den Yssel.
Dadelijk te aanvaarden.

NOMMER 3.

Vijf aan een gebouwde en goed onderhoudene ARBEIDERS-WONINGEN, mitsgaders 43 Roeden, 80 Ellen uitmuntend BOUWLAND, staande en gelegen te Jutphaas, langs den Yssel, achter het tweede Perceel.
Gedeeltelijk dadelijk te aanvaarden.
De Percelen zullen eerst afzonderlijk, daarna N°. 2 en 3 te zamen en eindelijk al de Percelen in *massa* worden geveild.
Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van de Notarissen H. BLANKEN Dz., te Schoonhoven, en H. D. G. A. IMMINK, te IJsselstein.

*** **BELANGRIJKE VEILING EENER HAVEZATHE, VAN RUIM 150 BUNDERS.**
Eigenaren zijn voornemens om, op nader te bepalen dag, in de maand Mei of Junij dezes jaars, in het openbaar te doen veilen:
De aanzienlijke en uitgestrekte HAVEZATHE *DEN DINGSHOFF* genaamd, met daartoe behoorend regt van eene vijfde stem in de benoeming van een' Predikant te Olst. Dit Landgoed, groot ruim een honderd en vijftig Bunders, gelegen in de Gemeente Olst, Provincie Overijssel, op een half uur afstands van het Dorp Olst, bestaat in een hecht en sterk gebouwd, ouderwets Kasteel, met Toren, ruim en wel onderhouden Bouwhuis, met Koetshuis en Stalling, groote Tuin, met exquise vruchtboomen, aangename en welaangelegde Wandeldreven, met Water en Vijvers; verder uit drie Boeren-Erven en vijf Katersteden, benevens uitgestrekte Bosschen, van opgaande Boomen en Akkermaalshout. Deze Havezathe, waarbij almede behooren twee Banken in de Hervormde Kerk te Olst en eene dito in die van Wesepe, is inmiddels *Uit de Hand te Koop*. Nadere informatiën te bekomen bij Mr. G. A. IJSSEL DE SCHEPPER, Notaris te Olst.

*** Door den Boekverkooper P. A. DE JONG, te Arnhem, is uitgegeven en alom verzonden:

VREDE EN HOOP.

Godsdienstig Huisboek voor alle Standen.
Met Staalgravuren. 1e Aflevering. Tien afleveringen vormen een fraai Boekdeel, van twintig vellen druk, met 10 keurige Platen.
De prijs van een Boekdeel is slechts *f* 3,00, waarvan de betaling geschiedt bij de uitgave der laatste aflevering van een Boekdeel.
Bij alle Boekhandelaren worden inteekeningen aangenomen en is het Prospectus en 1e Aflevering voorhanden.

*** Bij H. LAGERWEY, te Dordrecht, ziet het licht en is alom verkrijgbaar gesteld:

JEZUS DE BESTE KINDERVRIEND.

Een Boekje voor de lagere Scholen, door A. G. RIJKENS, Predikant te Appelscha, in Friesland, à 20 Cents.
De Volkschool laat zich, in eene beoordeeling van zijn laatste nommer, over dit Boekje aldus uit:
„ Een allerliefst Werkje, waarvan een zeer ruim vertier zou te wachten zijn, ware de tijd voor Werkjes van dezen aard gunstiger. Op gemengde Scholen zal men het niet kunnen gebruiken; op andere echter wel, en dat getal is nog groot genoeg om er duizendtallen van af te zetten, dat wij voor de Jeugd en Scholen wenschen. De stijl is toch zoo kindelijk, de toon zoo vaderlijk, de inhoud zoo ernstig en het geheel zoo schoon, dat het zulks allezins waardig is".
Tevens wordt berigt, dat het Werk van Ds. DOEDES, *getiteld*: DE CHRISTEN ZOO ALS HIJ BEHOORT TE ZIJN, ENZ., bijna is afgedrukt. Zij, die hierop nog mogten verlangen inteteekenen, worden verzocht zulks ten spoedigste te doen, daar eene Naamlijst van Inteekenaren voor het Werk zal geplaatst worden. De prijs bij inteek. is *f* 2.40.
Mede wordt aan de belanghebbenden berigt, dat de inschrijving op het nagelatene Werk van A. E. BOERMAN, in leven Emeritus-Predikant van Hoornaar (*uitgegeven ten voordeele der vier nog onmondig overgeblevene Kinderen*), getiteld: GODSDIENSTIGE MENGELINGEN, IN PROZA EN POËZY, à *f* 1,50, blijft opengesteld tot ultimo Februarij a. s. Een uitvoerig Prospectus is hiervan alom verzonden.

*** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te Amsterdam, is verschenen:
GROEN VAN PRINSTERER, Verscheidenheden over Staatsregt en Politiek. III. De niet radicale Volks-Souvereiniteit. 1850. *f* –,45.

*** **GEBR. MULLER**, Boekhandelaars te 's HERTOGENBOSCH, hebben uitgegeven en verzonden:
PROEVE VAN EEN ONTWERP VAN WET OP HET BELEID DER REGERING IN NEDERLANDSCH INDIË, met eene daarbij behoorende MEMORIE VAN TOELICHTING, door **Mr. A. A. VAN VLOTEN.** Prijs *f* 1,40.
☞ Na de verzending is gebleken, dat twee grove drukfeilen in dit Werkje geslopen zijn. Op bladz. 94, reg. 5 van ond., staat: *ingesloten*, lees daarvoor: UITGESLOTEN, en op bladz. 95, regel 1 en 2 v.o., staat: *Koopvaart*, dit moet wezen: KAAPVAART. De Uitgevers maken de Lezers daarop opmerkzaam, vooral voor hen, die genegen mogten wezen het in Dagbladen of Tijdschriften aan te kondigen of te beoordeelen.

BIJDRAGE TOT DE KENNIS DER NEDERLANDSCHE OOST-INDISCHE BEZITTINGEN. Prijs *f* 1,40.

*** De Erven THIERRY en MENSING, Boekhandelaren te 's Hage, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE EENZIJDIGE RIGTING VAN ONZEN TIJD,
door
Dr. *C. VAN OSENBRUGGEN.*
Prijs 50 Ct.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

MARS.
JAARBOEKJE
VOOR HET
NEDERLANDSCHE LEGER.
2de JAARGANG.
1850.
Prijs, ingenaaid, . . *f* 0,90.

INHOUD: 1°. Een Almanak voor het jaar 1850. 2°. De nieuwe organisatie. 3°. Eene vergelijking tusschen deze en de vorige formatie. 4°. De emplacementen der Troepen, enz. 5°. Een uittreksel der laatste besluiten en verordeningen voor het Leger. 6°. Wetenschappelijke berigten. 7°. Mengelwerk, enz.
De eerste Jaargang is voor de Koopers van den tweeden voor 60 Cents verkrijgbaar.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

BIJDRAGEN TOT BEVORDERING VAN
BIJBELSCHE UITLEGKUNDE,
VERZAMELD DOOR
B. VAN WILLES* en *J. AB UTRECHT DRESSELHUIS.
5de DEEL, 2de EN LAATSTE STUK. PRIJS *f* 2,—.
Van de vorige Deelen en Stukken zijn mede nog Exemplaren verkrijgbaar.
Door denzelfden Uitgever is mede uitgegeven:

I. R. BAIRD, Kerkelijke Geschiedenis, Kerkelijke Statistiek en Godsdienstig leven der Vereenigde Staten van *Noord-America*. Met eene Voorrede van Prof N. C. KIST. 2 Deelen, met eene Kaart. *f* 6,50.
II. FORMULIERBOEK voor de Eeredienst der Hervormden. Eene handleiding tot het doelmatig openbaar gebruik van den Heidelbergschen Cathechismus en de Liturgie der Hervormde Kerk, door een' harer Leeraren. . . . . . *f* –,90.

Tot verminderde Prijzen:

I. JOANNES CLARISSE, Leerredenen, bij bijzondere gelegenheden uitgesproken; *in plaats van f* 2,40, voor . . . . *f* 1,50.
II. ——————— Leerredenen; *in plaats van f* 2,90, voor . . . . . . *f* 1,75.
NB. Dit is de *laatste Bundel* van wijlen dien Hoogleeraar, in 1842 uitgegeven.
III. G. STEENHOFF, Proeve van eene letterlijk getrouwe vertaling van het Evangelie naar JOHANNES. Met ophelderende aanteekeningen; *in plaats van f* 1,50, voor . . . . . *f* 1,25.
IV. W. L. VAN MEURS (Pred. te Nijmegen), Zestal nagelaten Leerredenen, met Portret; *in plaats van f* 2,—, voor . . . . . . *f* –,90.

*** **VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.**
Door W. H. VAN HEIJNINGEN, te Utrecht, is uitgegeven:

NEDERLAND,
PROZA & POËZIJ
VAN
NEDERLANDSCHE AUTEURS.
ONDER HOOFDREDAKTIE VAN
J. P. DE KEIJSER.
2 Dln. 920 compres gedr. bladz. Prijs *f* 8.

INHOUD. PROZA:

A. L. G. Toussaint, Don Abbondio II.
A. J. de Bull, een verschil van opinie.
Mina.
Chonia, 't Fatsoen.
J. A. Bakker, mijmering.
J. Hoek, auteur van **Mina en Betsy**, Coquetterie en dépit.
Schrijfster van **Te Laat**, een zaturdagavond op het land.
C. van Schaick, de Proponent.
Mr. J. van Lennep, de twee Amiralen.
J. P. de Keijser, vertrapte deugd in eer hersteld.
Chonia, een etmaal aan boord.
J. A. Alberdingk Thijm, Mejufvr. Leclerc.
G. P. Kits van Heijningen, werken om den broode.
J. H. Sonstral, ontsluiting.
F. Smeer Jr., kleine menschen.
A. J. de Bull, laveeren.
J. P. de Keijser, een oogenblik in eene achterbuurt.
J. H. Sonstral, Majo di baro en Bonello.
Een morgen van een regter.
J. Hoek, twee verjaardagen.
B. ter Haar, Holland's bloei in schoone kunsten en wetenschappen bij het sluiten der Munstersche Vrede, twee eeuwen later beschouwd.

POEZIJ:

S. J. van den Bergh, van het Beeren-eiland.
ABm. des Amorie van der Hoeven Jr., op het slagveld bij Leipzig.
H. J. Schimmel, Margaretha van Henegouwen.
Mr. J. A. Meister, speelgoed.
H. Tollens Cz., herinnering.
A. Beeloo, de nieuwe tijd.
Men kan zich abonneren voor een maandelijksch nummer of twee deelen per jaar à f 8.

HET NUMMER VAN JANUARIJ 1850 BEVAT:
J. Kneppelhout, de badgast te Scheveningen.
A. Beeloo, Sakontala.
Het heden en de toekomst.
De Dorpsschoolmeester.
Neêrland's letterkunde. Thans.
S. J. van den Bergh, de Bloedwreker. (Poëzij.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.